

# Järjestöystävällisen Pohjois- Pohjanmaan hyvinvointialueen järjestöyhteistyö

23.8.2022

### Kasvu, oppiminen, kasvuyhteisöt

- Koulutukset ja kurssit
- Opintopiirit ja -kerhot

### Ihmissuhteet ja elämänmuutokset

- Avoimet kohtaamispaikat
- Ystävä- ja tukihenkilötoiminta
- Etsivä ja löytävä työ

### Asuminen, elinympäristö ja turvallisuus

- Avoimet kohtaamispaikat
- Asumisohjaus
- Tuettu asuminen
- Pelastustoiminta
- Turvallisuuden edistäminen ja onnettomuuksien ehkäisy

### Työ ja toiminta

- Kuntouttava työtoiminta
- Sosiaalinen kuntoutus
- Työkokeilut ja -harjoittelut
- Palkkatuetty työ
- Palkkatyö

### Vapaa-aika ja kulttuuri

- Liikunta-, harraste- ja kulttuuriryhmät
- Virkistystoiminta
- Vapaaehtoistyön koordinointi ja tuki
- Vapaaehtoistehtävät

## Mitä järjestöt ja seurakunnat tekevät asukkaiden hyvinvoinnin edistämiseksi?



### Toimiva arki

- Matalan kynnyksen neuvonta ja ohjaus
- Lastenhoitajien koulutus ja välitys
- Sopeutumisvalmennus
- Omaishoitajalomitus

### Taloudellinen toimeentulo

- Matalan kynnyksen neuvonta ja ohjaus
- Ruoka-apu ja muu aineellinen apu

### Osallisuus, vaikuttaminen ja yhteiskunta

- Matalan kynnyksen neuvonta ja ohjaus
- Avoimet kohtaamispaikat
- Vapaaehtoistyön koordinointi ja tuki
- Vapaaehtoistehtävät
- Asiantuntija-, tiedontuotanto- ja tiedotuspalvelut
- Verkosto- ja kumppanuustyö
- Kansalaistaitojen vahvistaminen
- Järjestöjen järjestöjen tuki

### Fyysinen terveys, mielen hyvinvointi ja itsensä toteuttaminen

- Matalan kynnyksen neuvonta ja ohjaus
- Keskusteluapu ja -tuki
- Vertaistoiminta
- Kriisiauttaminen

### Elintavat ja terveystyöt

- Elintapaohjaus ja -neuvonta
- Toimintakykyä tukevat ryhmät

### Palvelut

- Sosiaalipalvelut
- Terveyspalvelut
- Varhaiskasvatuspalvelut

# Järjestö- ja yhdistystoiminta Pohjois-Pohjanmaalla

***Laaja järjestökenttä osallisuuden, hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistämisen tukena:***

- Pohjois-Pohjanmaalle rekisteröity eri alojen järjestöjä noin 6700, esim.
  - Sosiaali- ja terveysyhdistykset
  - Liikunta- ja urheiluseurat
  - Kylä- ja asukasyhdistykset
  - Kulttuuriyhdistykset
  - Nuorisoyhdistykset
- Lisäksi alueella toimii järjestöjä, jotka on rekisteröity johonkin toiseen maakuntaan

***Sosiaali- ja terveyspalveluiden sekä pelastuspalveluiden järjestämisen kannalta keskeisimmät kumppanit:***

## Sosiaali- ja terveysjärjestöt

- 13 valtakunnallisen järjestön aluetoimistoa
- 13 alue- tai piirijärjestöä
- 600 paikallisyhdistystä
- Joista palveluntuottajia
  - 12 terveyspalveluissa
  - 40 sosiaalipalveluissa

## Sopimuspalokunnat

- 17 Oulu-Koillismaan alueella
- 23 Jokilaaksojen alueella

# Hyvinvointialueen järjestöyhteistyön sisällöt lain mukaan

## Osallisuus

- Viestintä
- Vaikuttamistoimielimet
- Palvelujen käyttäjälähtöinen kehittäminen
- Osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien tukeminen

## Hyte

- Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen neuvottelut
- Järjestötoiminta strategiassa sekä hyvinvointikertomuksessa ja –suunnitelmassa
- Järjestöt hyvinvointikertomuksen arvioinnissa ja suunnitelman laatimisessa
- Järjestöjen toimintaedellytysten ja vaikuttamismahdollisuuksien tukeminen

## Sote

- Järjestötoiminta ja –palvelut palveluketjuissa ja järjestöt palvelujen suunnittelussa
- Yhteistyö tutkimustoiminnassa
- Järjestöt palveluntuottajina
- Neuvottelut Sosiaali- ja terveystieteiden ministeriön kanssa

## Pela

- Sopimuspalokuntayhteistyö
- Onnettomuuksien ehkäisyn yhteistyö järjestöjen kanssa
- Viranomaistoimintaa tukeva järjestöyhteistyö onnettomuustilanteissa

# Yhteistyön tavoite ja johtaminen

Hyvinvointialueen järjestöyhteistyön päämääränä on asukkaiden hyvä arki ja elämä. Yhteistyön tavoitteena on tukea järjestöjen ja seurakuntien osallistumista pohjoispohjalaisten ihmisten hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistämiseen.

Hyvinvointialueen yhteistyö järjestöjen ja seurakuntien kanssa

- on johdettua, suunnitelmallista, systemaattista ja koordinoitua
- sillä on selkeät rakenteet ja toimintatavat
- sitä tekevien työntekijöiden toimenkuvat ovat selkeitä ja resursointi riittävää
- siihen liittyvät prosessit on kuvattu
- perustuu sopimuksellisuuteen



# Luonnos järjestyhteistyön resursseista ja rakenteista

## Hyvinvointialue

- Järjestökoordinaattori
- Hyvinvointialueen järjestöneuvottelukunta (edustuksellinen)
  - Vuosittaiset järjestöfoorumit


## Sosiaali- ja terveysterveystyöt

- Sote-keskus: järjestyhdyshenkilöt ja tapaamiset kunnissa
- Sote-palvelualue: järjestyhdyshenkilöt ja tapaamiset alueilla
- Sote-toimialue: järjestyhdyshenkilöt ja maakunnalliset verkostot

Yhteistyö osana jokaisen ammattilaisen työtä

## Pelastuspalvelut

- Vastuualue: alueelliset järjestyhdyshenkilöt ja mahdolliset tapaamiset alueilla
- Palvelualue: ennaltaehkäisevän työn ja pelastustoiminnan järjestyhdyshenkilöt ja mahdolliset maakunnalliset tapaamiset



Ohjeet järjestöille, yhdistyksille  
ja seurakunnille  
sote-keskusyhteistyöhön  
syksyn 2022 pilotissa

# Järjestöjen ja seurakuntien toiminta sote- ja perhekeskuksissa pilotin aikana

Sote-keskusten järjestöyhteistyön tavoitteena on

- järjestöjen, yhdistysten ja seurakuntien toiminnan tutuksi tekeminen sote-keskuksen henkilökunnalle sekä asiakkaille ja potilaille
- järjestöjen, yhdistysten ja seurakuntien osallistuminen sote-keskuksen toimintaan ja toiminnan kehittämiseen

Järjestöt ja seurakunnat voivat toimia sote- ja perhekeskuksissa esim.

- viestimällä omasta toiminnastaan
- järjestämällä tapahtumia
- toimimalla yhteistyössä toimintaan liittyen
- toteuttamalla omaa toimintaansa keskuksessa
- osallistumalla keskuksen toiminnan kehittämiseen

Yhteistyöstä sovitaan sote-keskuksen järjestöyhdyshenkilön kanssa.



# Sote-keskuksen järjestöyhdyshenkilön tehtävänkuva pilotin aikana

## Sote-keskuksen järjestöyhdyshenkilö

- toimii yhdyshenkilönä järjestöille, yhdistyksille ja seurakunnille, jotka haluavat toimia sote-keskuksessa tai tehdä sote-keskuksen kanssa yhteistyötä
- mahdollistaa sote-keskuksen henkilöstön perehtymistä järjestöjen, yhdistysten ja seurakuntien tarjoamaan toimintaan
- yhteistyössä kunnan järjestöyhdyshenkilön kanssa vie sote-palveluihin liittyviä asioita kunnassa järjestettäviin järjestötapaamisiin

# Yhdyshenkilönä toimiminen pilotin aikana

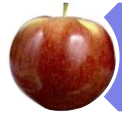
Sote-keskuksen järjestöyhdyshenkilö toimii yhdyshenkilönä järjestöille, yhdistyksille ja seurakunnille, jotka haluavat toimia sote-keskuksessa tai tehdä sote-keskuksen kanssa yhteistyötä. Järjestöyhdyshenkilö



perehtyy alueella toimivien järjestöjen, yhdistysten ja seurakuntien toimintaan



kannustaa järjestöjä, yhdistyksiä ja seurakuntia lisäämään tiedot toiminnoistaan Lähellä.fi-palveluun



huolehtii siitä, että sote-keskukseen toimitetut esitteet, julisteet ja sähköiset ilmoitukset lisätään ilmoitustauluille ja sähköisille infotauluille (joko hoitaa itse tai varmistaa, että joku hoitaa)



huolehtii siitä, että sähköpostilla toimitetut tiedotteet jaetaan niille työntekijöille, joiden työtä ne koskevat



viestii järjestöille, yhdistyksille ja seurakunnille toiminta- ja yhteistyömahdollisuuksista sote-keskuksessa



koordinoi järjestöjen, yhdistysten ja seurakuntien toimintaa sote-keskuksessa



seuraa ja arvioi toteutunutta yhteistyötä

# Toiminnasta viestiminen sote-keskuksessa pilotin aikana

- Järjestöt ja seurakunnat voivat viestiä *yleishyödyllisestä toiminnastaan* sote- ja perhekeskuksissa. Ne voivat toimittaa esitteitään esitetelineisiin ja ilmoituksiaan ilmoitustauluille sekä sähköistä materiaaliaan julkaistavaksi keskuksen infotauluilla sen mukaan, mitä mahdollisuuksia sote-keskuksessa on tarjolla.
- Materiaali toimitetaan sote-keskuksen ilmoittamalla tavalla. Toimijoiden vastuulla on myös toimittamiensa materiaalien ajan tasalla pitäminen.
- Järjestöt ja seurakunnat voivat toimittaa materiaalia omasta toiminnastaan, mutta myös yhteistä koontimateriaalia, esim. tukea lapsiperheille tai ikääntyneille, neurologiset järjestöt, apua eroon.
- Sähköisillä infotauluilla julkaistavan materiaalin tulee olla selkokielistä ja saavutettavaa sekä täyttää sote-keskuksen ilmoittamat tekniset vaatimukset.
- Järjestöjen ja seurakuntien kannattaa viestiä yleishyödyllisestä toiminnastaan myös Lähellä.fi-palvelussa, jota sote-ammattilaisten käyttävät asiakasohjauksen välineenä.

# Toiminnan esittely sote-keskuksessa pilotin aikana

- Järjestöt ja seurakunnat voivat esitellä *yleishyödyllistä toimintaansa ja vapaaehtoistoimintaansa* osassa sote- ja perhekeskuksia niiden ilmoittamilla tavoilla, esim.
  - Pitämällä toiminnan esittelyn henkilöstön kokouksessa tai kehittämisspäivässä
  - Pitämällä toiminnan esittelyn tai järjestämällä tapahtuman sote- ja perhekeskuksessa
  - Osallistumalla sote-keskuksen järjestämän tapahtuman toteuttamiseen
- Em. toiminnasta sovitaan sote-keskuksen järjestöyhdyshenkilön kanssa. Ainakin seuraavista asioista on hyvä sopia etukäteen:
  - Aika ja toteuttamistapa (ajankohta, kesto, paikan päällä/etäyhteydellä)
  - Käytännön asiat (tilat, tarjoilut, materiaalien jako osallistujille ja muulle henkilökunnalle)
  - Ohjelma (puheenvuorot, aika keskustelulle, oheisohjelma)
  - Järjestön tai seurakunnan yhdyshenkilö tarkentavissa kysymyksissä ja ongelmatilanteissa
- Jos tapahtuman järjestämiseen osallistuu useita toimijoita, on hyvä miettiä hyvissä ajoin yhdessä sote-keskuksen järjestöyhdyshenkilön kanssa, millaiselle kohderyhmälle, millä toimijajoukolla, millaisella aikataulutusella ja toteutusella (esim. hybridimalli) tilaisuus kannattaa toteuttaa, jotta myös henkilökunta voi siihen osallistua.
- Jotta sote-ammattilaiset osaavat ohjata asiakkaitaan järjestön tai seurakunnan esittelyihin ja tapahtumiin, toimijan on tärkeää viestiä toiminnasta sote-keskuksen henkilöstölle.

# Asiakastyö ja ryhmätoiminta sote-keskuksessa pilotin aikana

- Järjestö tai seurakunta voi toteuttaa osassa sote-keskuksia omaa asiakastyötään tai ryhmätoimintaansa, mikäli keskuksista löytyy toimintaan soveltuvia tiloja.
- Em. toiminnasta sote-keskuksessa sovitaan sote-keskuksen järjestöyhdyshenkilön kanssa. Ainakin seuraavista asioista on hyvä sopia etukäteen:
  - Aika (ajankohta, kesto, toistuvuus)
  - Toteuttamistapa (ilman ajanvarausta/ilmoittautumista vai ajanvarauksella/ilmoittautumisen kautta; jos ajanvarauksella, mistä aika varataan; jos ilmoittautumisen kautta, miten ilmoitaudutaan)
  - Käytännön asiat (tilat, tarjoilut, avaimet, henkilökortit yms. tunnisteet)
  - Järjestön tai seurakunnan yhdyshenkilö tarkentavissa kysymyksissä ja ongelmatilanteissa
- Jotta sote-ammattilaiset osaavat ohjata asiakkaitaan järjestön tai seurakunnan asiakastyön ja ryhmätoiminnan pariin, toimijan on tärkeää viestiä toiminnasta sote-keskuksen henkilöstölle
- Sote-ammattilaiset voivat tarjota järjestöille ja seurakunnille asiantuntija-apua mm. jalkautumalla toimijoiden järjestämiin vertaisryhmiin, kerhoihin ja tapahtumiin jakamaan tietoa hyvinvointialueen palveluista sekä kuulemaan palvelujen käyttäjien kokemuksia palvelujen toimivuudesta ja kehittämistarpeista



# Miten sote-ammattilaiset voivat hyödyntää toimijoiden osaamista?

Sote-ammattilainen voi

- tutustua järjestön tai seurakunnan toimintaan sopimalla vierailukäynnistä kohteessa
- osallistua järjestön tai seurakunnan järjestämään [koulutukseen](#) (linkki)
- pyytää järjestön tai seurakunnan edustajan sote-keskuksen työntekijöiden palaveriin tai kehittämispäivään kertomaan toiminnasta
- pyytää järjestön tai seurakunnan edustajan mukaan asiakaskäynnille asiakkaan luvalla ja toimijan suostumuksella
- pyytää järjestön tai seurakunnan edustajan mukaan sote-keskuksen järjestämän ryhmätoiminnan, kohtaamispaikkatoiminnan tai tapahtuman toteuttamiseen
- ohjata sote-keskuksen järjestämään ryhmätoimintaan osallistuneet järjestön tai seurakunnan järjestämään ryhmätoimintaan sote-keskuksen ryhmätoiminnan päättyessä

# Osallistuminen kunnissa järjestettäviin järjestötapaamisiin

Järjestöjen ja seurakuntien kannattaa osallistua kunnissa järjestettäviin järjestötapaamisiin. Sote-keskus voi hyödyntää järjestötapaamisia mm. seuraavilla tavoilla:

Sote-keskuksen työntekijät tutustuvat alueensa järjestöjen ja seurakuntien edustajiin ja toimintaan

Sote-keskus viestii järjestöille ja seurakunnille asiakkaidensa ja potilaidensa tuen tarpeista

Sote-keskus viestii järjestöille ja seurakunnille palveluistaan

Sote-keskus viestii järjestöille ja seurakunnille yhteistyömahdollisuuksista

Sote-keskus osallistaa järjestöjä ja seurakuntia sosiaali- ja terveyspalveluiden kehittämiseen esim. keräämällä palautetta tai kehittämisideoita tai yhteiskehittämällä palveluita toimijoiden kanssa

# Aikajana pilotin aikana

